

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อ พัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

THE EFFECTS OF USING AN INTEGRATED GUIDANCE ACTIVITIES PACKAGE DEVELOP ATTENTIVE MENTAL SKILL OF PRE-SCHOOL CHILDREN AT ANUBAN NONG BUA LAM PHU SCHOOL IN NONG BUA LAM PHU PROVINCE

วชิรา ธานีรัตน์^{1*}, นิธิพัฒน์ เมฆขจร² และ กันตวรรณ มีสมสาร³

WACHIRA THANEERAT^{1*}, NITIPAT MEKKHACHORN² and KANTAWAN MEESOMSARN³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการและ 2) เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแบบปกติกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มหลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อของเด็กปฐมวัย และแบบสังเกตพฤติกรรมการใส่ใจจดจ่อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ภายหลังจากการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนปฐมวัยกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีการพัฒนาทักษะสมองทางด้านการใส่ใจจดจ่อสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมแนะแนว ; ทักษะทางสมอง ; การใส่ใจจดจ่อ ; ปฐมวัย

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการแนะแนวและปรึกษาเชิงจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Master of Education Guidance and Psychological Counseling, Sukhothai Thammathirat University.

² รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Assistant Professor. Master of Education Guidance and Psychological Counseling, Sukhothai Thammathirat University.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาเด็กปฐมวัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Assistant Professor. Bachelor of Arts Early Childhood Development. Sukhothai Thammathirat University.

* Corresponding Author, Email: wachira1985@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to compare the levels of attentive mental skill of pre-school children in the experimental group before and after engaging in guidance activities prescribed in an integrated guidance activities package; and (2) to compare the level of attentive mental skill of pre-school children in the experimental group who engaged in guidance activities prescribed in the integrated guidance activities package with the level of counterpart skill of pre-school children in the control group who engaged in normal activities. The research sample consisted of 30 third year pre-school children of Anuban Nong Bua Lamphu School in Nong Bua Lamphu province, obtained by cluster sampling. Then, they were randomly assigned into the experimental and control groups, each of which containing 15 students. The employed research instruments were an integrated guidance activities package to develop attentive mental skill of pre-school children, and a scale to assess attentive mental skill behavior of pre-school children, with reliability coefficient of 0.97. Statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research results showed that (1) after engaging in guidance activities prescribed in an integrated guidance activities package, the experimental group pre-school children's level of attentive mental skill was increased significantly at the .01 level of statistical significance; and (2) after the experiment, the attentive mental skill level of the experimental group pre-school children who engaged in guidance activities prescribed in the integrated guidance activities package was significantly higher than the counterpart level of the control group pre-school children who engaged in normal activities at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Attentive mental skill ; Integrated guidance activities package ; Pre-school children

บทนำ

ยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ เน้นการพัฒนาศักยภาพเด็กให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้มีความรู้พื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีสมรรถนะ ชีตความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน และสามารถรับมือกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้ง มีทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการสื่อสาร และ ทักษะทางสมอง ซึ่ง ทักษะทางสมองมีการพัฒนาการทำงานของสมองส่วนหน้าที่ช่วยให้เราควบคุมอารมณ์ ความคิดการกระทำได้ เช่น การมีสมาธิจดจ่อกับงานที่ทำไม่วอกแวก ยังคิดก่อนทำไม่หุนหันพลันแล่น นवलจันทร์ จุฑาทักติกุล (2559) กล่าวว่า ทักษะสมอง (Executive Functions: EF) คือ กระบวนการทางความคิด "สมองส่วนหน้า" ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เป็นความสามารถของสมองที่ใช้บริหารจัดการชีวิตในเรื่องต่างๆ ซึ่ง จะช่วยให้สามารถตั้งเป้าหมายในชีวิต รู้จักการวางแผน มีความ

มุ่งมั่น จดจำสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ สามารถยังคิดไตร่ตรอง ควบคุมอารมณ์ได้ ยืดหยุ่นความคิดเป็น สามารถจัดลำดับความสำคัญในชีวิต รวมทั้งรู้จักริเริ่มและลงมือทำสิ่งต่างๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งที่ ทุกคนต้องใช้และมีผลต่อความสำเร็จในชีวิต ทั้งการทำงาน การเรียน และการใช้ชีวิต ปาณิสรา ฤทธิ์เรืองเดช (2559) กล่าวว่า ทักษะสมอง (EF) คือ การทำงานของสมองด้านการจัดการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในชีวิต โดยอาศัยกระบวนการทางปัญญา (cognitive process) ต่างๆ เช่น การยับยั้งความคิด การแก้ปัญหา การวางแผนการปฏิบัติ (goal-directed behavior) การจดจำ ความยืดหยุ่นทางปัญญา (cognitive flexibility)

ทักษะการใส่ใจจดจ่อ (Focus) คือความสามารถในการใส่ใจจดจ่อ มุ่งความสนใจอยู่กับสิ่งที่ทำอย่าง ต่อเนื่องในช่วงเวลาหนึ่งโดยทักษะด้านใส่ใจ จดจ่อเป็นอีกคุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้ ทักษะการใส่ใจจดจ่อเป็นหนึ่งองค์ประกอบใน

ทักษะทางสมองซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับเด็กจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาหากถ้าเด็กขาดทักษะความสามารถในการใส่ใจจดจ่อ เมื่อมีสิ่งใดไม่ว่าสิ่งร้ายภายนอกหรือสิ่งร้ายจากภายในตนเองก็วอกแวก ไม่สามารถจดจ่อ ก็ยากที่เด็กจะทำงานให้สำเร็จได้ เด็กขาดการฝึกฝนหรือพัฒนาทักษะการใส่ใจจดจ่อเด็กอาจจะขาดการจดจ่อตั้งใจทำสิ่งใดให้สำเร็จ ซ้ำล้ม ไม่ใส่ใจคำสั่ง อยู่ไม่นิ่ง ไม่ชอบอยู่กับที่ ไม่อดทน หุนหันพลันแล่นองค์ประกอบการพัฒนาทักษะการใส่ใจจดจ่อของเด็กปฐมวัยแยกได้ 4 องค์ประกอบได้แก่ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสถาบัน RLG (2561)

- 1) ตั้งใจ มีสมาธิ หมายถึง การมีจิตจดจ่อ ตั้งมั่นในสิ่งที่ทำอย่างแน่วแน่ พร้อมจะเรียนรู้
- 2) ไม่วอกแวก หมายถึง อาการที่จิตจดจ่อแน่วแน่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 3) มุ่งมั่นให้งานประสบผลสำเร็จ หมายถึงความตั้งใจแน่วแน่ ที่จะไปให้ถึงสิ่งที่มุ่งหวังไว้
- 4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ แลก่อให้เกิดความคิดใหม่ ต่อเนื่องกันไป เป็นความคิดที่หลากหลาย คิดได้กว้างไกล หลากแง่หลายมุม เน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ และเป็นความคิดที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่ามีความคิดที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับใคร และแตกต่างจากความคิดธรรมดา

จากการที่ผู้วิจัยเป็นคุณครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยพบว่า เด็กขาดความตั้งใจหรือความสนใจในเวลาการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน มักมีอาการ ซุกซน วอกแวก ไม่อยู่นิ่ง หรือสนใจสิ่งรอบข้างมากกว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้า เป็นที่สังเกตได้ตั้งแต่อายุน้อย ๆ ในช่วงวัยอนุบาลหรือ ช่วงวัยที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และอาการจะเห็น ชัดเจนมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นอาจ ไม่เป็นที่น่าพอใจสำหรับครูผู้สอนหรือคนรอบๆตัวเด็ก และรวมถึงตัวเด็กเองในอนาคต การใส่ใจจดจ่อ นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ หากการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ หรือเรียนรู้ได้ใน ระยะเวลาที่จำกัด มักก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพใน การเรียน เป็นคนที่ทำอะไรไม่ค่อยประสบความสำเร็จ ผดุง อารยะวิญญู.(2544) กล่าวว่า พฤติกรรมส่งผลต่อพัฒนาการด้านสมองที่ทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์อันเกิดจากการบาดเจ็บที่สมองบริเวณประสาทส่วนกลาง จึงส่งผลให้ทำงานได้ไม่เต็มที่หรืออาจมีผลจากด้านพันธุกรรมที่อาจเกิดจากพี่น้องหรือญาติใกล้ชิดที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มาก่อนแล้ว ทั้งนี้

อาจมีหลายสาเหตุเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เด็กไม่ใส่ใจจดจ่อดังกล่าว จึงเล็งเห็นว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ให้มีพัฒนาการทางการใส่ใจจดจ่อเพิ่มมากขึ้น

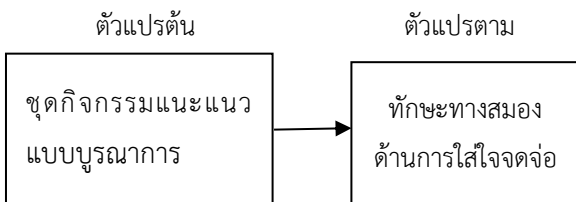
กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี วัฒนา พัชรราวณิช (2531) ให้ความหมายการแนะแนว คือ กระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างผู้ที่มีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือและผู้แนะแนวที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี รวมทั้งผ่านการศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวมาแล้ว มีจุดมุ่งหมายปลายทางที่จะช่วยเหลือให้ผู้ประสบปัญหาได้มีโอกาสเรียนรู้ที่จะเผชิญกับสภาพความเป็นจริงและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน เพื่อการแก้ไขปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ วิทยุ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546) การเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การนำเนื้อหาสาระของสองวิชา หรือหลาย ๆ วิชามาสัมพันธ์ให้เป็นเรื่องเดียวกันภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกันที่เลือกศึกษาที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสถาบัน RLG (2562) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแบบบูรณาการที่มีความสัมพันธ์และเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง Executive Function (EF) โดยกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้สื่อสารหรือแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การวาดภาพ การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน เป็นต้น โดยเฉพาะกิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่สื่อสารเรียนรู้เรื่องผ่านภาพ เป็นนิทานที่ไม่มีประโยคยาวๆ เพื่อเล่าเรื่อง มีเพียงประโยคสั้น ๆ แต่เป็นการให้เด็กได้ใช้ทักษะความจำเพื่อใช้งาน คือเมื่อดูภาพ หรือสัญลักษณ์ หรือหุ่นนิทานแล้วจดจำเพื่อไปหาในหน้าต่อไป เกิดการใส่ใจจดจ่อในแต่ละเรื่องราว มีการเชื่อมโยงเนื้อเรื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงตอนจบ การฝึกทักษะจดจ่อใส่ใจอย่างสม่ำเสมอจะช่วยยืดช่วงสมาธิของเด็กให้ยาวขึ้นและที่สำคัญการฝึกให้เด็กได้ฝึกความจำ เพื่อใช้งานเด็กจะจัดระบบและเก็บข้อมูลไว้ในระบบของสมองเพื่อนำกลับมาใช้อีกครั้ง เช่น เมื่อครูเล่านิทานจบ เด็กสามารถเล่าเรื่องราวในนิทานที่ฟังตั้งแต่ต้นจนจบได้

ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อของเด็กปฐมวัย โดยจัดชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการในบริบทของเด็กปฐมวัยโดยมี 10 กิจกรรม ได้แก่ ได้แก่ 1) ปฐมนิเทศ 2) กิจวัตรของหนู 3) นิทานสอนหนู 4) บล็อกไม้สร้างได้ 5) บ้านฉันอยู่ไหน 6) เล่นสีสร้างสรรค์ 7) ปริศนาแทนแกรม 8) ปั้นหนูหน่อย 9) สามเหลี่ยมแปลงร่าง 10) ปัจฉินิเทศ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ครั้งละ 40 นาที ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถทำให้เกิดการพัฒนาทักษะสมองด้านการใส่ใจจดจ่อของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแบบบูรณาการกับกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแบบปกติ

กรอบแนวคิดงานวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย

1. เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองมีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการสูงกว่าก่อนเรียน
2. เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีการพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงกว่าเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุมที่ได้รับกิจกรรมแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตและประชากรการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 130 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3/2 จำนวน 30 คนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มหลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็น กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง(Quasi-experimental research) โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและมีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest-Posttest Control Group Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ จำนวน 20 ข้อค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.97
2. เครื่องมือวิจัยที่ใช้ดำเนินการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ จำนวน 10 ชุดกิจกรรม ใช้เวลาในการทำกิจกรรม กิจกรรมละ 40 นาทีลักษณะของกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่เด็กกลุ่มทำทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินการใส่ใจจดจ่อของกลุ่มตัวอย่าง และเป็นการเก็บคะแนนก่อนทดลอง (Pre-test)
2. ดำเนินการทดลองผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 ครั้ง จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที
3. ภายหลังกการทดลอง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการใส่ใจจดจ่อของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังกการทดลองเพื่อเก็บคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองด้วยการใช้สถิติ t-test dependent
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการใส่ใจจดจ่อระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลองด้วยสถิติ t-test independent

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
- ** แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ

กลุ่มทดลอง	n	\bar{x}	S.D.	df	t	p-value
ก่อนทดลอง	15	59.47	6.79	14	13.20**	.000
หลังทดลอง	15	64.53	7.42			

**p < 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{x}	S.D.	df	t	p-value
กลุ่มทดลอง	15	64.53	6.79	14	3.81**	.002
กลุ่มควบคุม	15	56.33	4.97			

**p < 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ทำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ทำกิจกรรมแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองมีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานของการวิจัยโดยแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการทักษะทางสมองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างถูกต้องตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์และผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญโดยครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการตั้งใจสมาธิ ด้านการไม่วอกแวก ด้านมุ่งมั่นกับการทำงาน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะส่งผลต่อทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อได้ดำเนินการอย่างถูกต้องตามขั้นตอน ของการให้การจัดกิจกรรมแนะแนว ทั้งในขั้นเริ่มต้นขั้นดำเนินการ และ ขั้นสรุปส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้แม้ยังไม่มีผลการศึกษา สอดคล้องโดยตรงแต่สามารถเทียบเคียงได้กับผลการศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางด้านการใส่ใจจดจ่อในกลุ่มทดลองกลุ่มอื่น ๆ โดยใช้ชุดกิจกรรมที่เพิ่มทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ เช่น ผลการศึกษาของ สุขอารมย์ เพิ่มพันธู์วัฒน์ (2558) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดแนวคิดด้านวัตถุนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังการทดลองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาปทุมวัน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีการลดแนวคิดด้านวัตถุนิยมลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังการ

ทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกด้วยดิกิจการลดแนวคิดดังกล่าวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ในระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีการลดแนวคิดด้านวัตถุนิยมไม่แตกต่างกับในระยะหลังการทดลอง และ ภัทรมน ชันฮาฤทธิ์ (2551) การสร้างชุดกิจกรรมการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีการลดแนวคิดด้านวัตถุนิยมลงกว่าแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพภาพ 69.88/73.29 2) คะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนการคิดวิเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

2.2 ภายหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อกลุ่มทดลองมีทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับชุดกิจกรรมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ เด็กมีพัฒนาการด้านการใส่ใจจดจ่อเพิ่มมากขึ้นเพราะในชุดกิจกรรมผู้วิจัยได้นำเทคนิคการบูรณาการต่างๆมาใช้กับเด็กกลุ่มนี้เพื่อทำการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาทักษะทางด้านการใส่ใจจดจ่อให้เพิ่มมากขึ้นจากเดิมหรือให้เด็กมีความสนใจในกิจกรรมและงานที่ทำตรงหน้า และจดจ่อกับสิ่งที่ได้รับ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆตามมาด้วยซึ่งต่างกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับชุดกิจกรรมตามปกติเด็กจะทำกิจกรรมตามตารางเวลาและกิจกรรมอาจจะเป็นกิจกรรมเดิมซ้ำๆที่จำทำให้เด็กได้สนใจ ในการทำกิจกรรมและ สนใจกิจกรรมอื่นๆรอบข้างมากกว่า แม้ในขณะนี้ยังไม่มีผลการศึกษาที่สอดคล้องโดยตรงแต่สามารถเทียบเคียงได้กับผลการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะทางสมอง ในกลุ่มทดลองกลุ่มอื่นๆโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ เช่น ผลการศึกษาของ สุจิตรา โนมะยา (2554) การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดการควบคุมตนเอง ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.913 2) โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อ

พัฒนาการควบคุมตนเองสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ The Wilcoxon Match - Paired Signed - Ranks Test และ The Mann - Whitney U - Test ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนการควบคุมตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้น และ โฉมสุตา ยงยืน (2562) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้แอปพลิเคชันคาซูทเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคม ที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนพัฒนาศึกษา จังหวัดอุดรธานีการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้แอปพลิเคชันคาซูทเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสม และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้แอปพลิเคชันคาซูทและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดข้อสนเทศประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนพัฒนาศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 52 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง จำนวน 26 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 26 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้แอปพลิเคชันคาซูทเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสม 2) ชุดข้อสนเทศเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสม และ 3) แบบวัดพฤติกรรมการใช้ สื่อสังคมที่เหมาะสม มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 และ ผลการศึกษาของ จารุวรรณ แสงดวง (2556) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตากเพื่อ เปรียบเทียบผลของการพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ เพื่อเปรียบเทียบจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ พัฒนาจิตวิทยาเชิงบวก และกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก จำนวน 30คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดจิตวิทยาเชิง บวก และ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกมีจิตวิทยาเชิงบวกสูงขึ้นอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ มีจิตวิทยาเชิงบวกสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามปกติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ แหนจอน (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหน้าที่ของวัยรุ่นกับการบริหารจัดการของสมองสำหรับวัยรุ่นโดยหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตร EEFs-Ado การบูรณาการศาสตร์ด้านประสาทวิทยาศาสตร์หลักการเรียนรู้ของสมอง/ จิตใจ 12 ข้อ (12 Brain/Mind Learning principles; Caine et al., 2009) และทฤษฎีการยอมรับและพันธะสัญญา (Acceptance and Commitment Therapy: ACT; Hayes, Strosahl, & Wilson, 1999) โดยกลุ่มทดลองได้รับการอบรมหลักสูตร EEFs-Ado สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาทีรวม 9 ครั้ง พบว่าวัยรุ่นที่ได้รับหลักสูตรนี้มีคะแนนเฉลี่ยความบกพร่องของหน้าที่บริหารจัดการของสมองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

โดยสรุปแล้วจากผลการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อ จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 40 นาทีและในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการทุกครั้งกลุ่มทดลองได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนด้วยตนเอง และ ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น เกมส์ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การรับคำสั่ง การอภิปราย เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางกระตุ้นให้มีความพยายามแก้ไขปัญหาตามสภาพและความต้องการให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ในลักษณะของการร่วมกิจกรรมกลุ่มใช้เทคนิคการสอนแบบ บูรณาการอันจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองซึ่งต่างจากกลุ่มควบคุมที่ได้รับกิจกรรมแบบปกติซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมแบบเดิมซ้ำๆ ทำให้เด็กๆ ไม่สนใจจดจ่อกับงานที่ได้รับจาก

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่คือผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการกับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อได้จริงและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1. นักแนะแนวที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อไปใช้นั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรมีการศึกษาคู่มือ วิธีการใช้และรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนจนและเข้าใจ รวมทั้งควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

2. ครูหรือผู้ที่สนใจที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อควรเน้นให้นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการให้ครบทุกขั้นตอนเนื่องจากทุกขั้นตอนมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอได้ตลอดเวลา อีกทั้งควรมีการวัดและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะสมองด้านการใส่ใจจดจ่อในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษา และในระดับอื่น

2. ควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมในลักษณะที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะอื่นๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม

3. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยให้สำหรับเด็กปฐมวัยครอบคลุมทุกตัวชี้วัดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] จารุวรรณ แสงดวง. (2557). *การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ศษ.บ. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.



- [2] โฉมสุดา ยงยี่น. (2562). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้แอปพลิเคชันคาสูทเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนพัฒนาศึกษา จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการสันตพล*, 6(2), 184-192.
- [3] นवलจันทร์ จุฑาทักติกุล. (2560). *Executive Functions- EF กับความพร้อมทางการเรียนในเด็กปฐมวัย*. ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล. มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- [4] ปาณิสรา ฤทธิ์เรืองเดช. (2559). *การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดทักษะเชิงบริหารทางสมอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญานิพนธ์ ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.
- [5] ผดุง อารยะวิญญู. (2544). *เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้*. พิมพ์ : 2544. ครั้งที่พิมพ์ : พิมพ์ครั้งที่ 2.
- [6] วัฒนา พัชราวณิช. (2531). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- [7] วิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). *แนวคิดการแบ่งประเภทการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- [8] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและสถาบัน RLG (2561)
- [9] สุขอารมย์ เพิ่มพันธุ์วรรณ. (2558). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อลดแนวคิดด้านวัตถุนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร*. มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.